

SUOMEN LATU

TONTTUPOLKU TALVEEN

Kulje hiljaa kohti metsää. Kuuntele, katsele, nuuskuttele ja tunnustele - miltä metsä tänään näyttää ja miltä se tuntuu. Löydätkö jo matkalta eläinten jälkiä? Ovatko jänikset tai oravat käyneet ruokailemassa tai ehkä tikka etsinyt puusta syötävää? Vai oliko naapurin koira jättänyt viestiä kavereilleen?

Jälkiä seuraamalla voit saada selville monta mielenkiintoista tarinaa eläinten maailmasta. Jos maassa on kuuraa tai lunta - löydätkö metsähiiren reitin kolollen? Välillä on myös kiva pyrähdellä vähän vauhdikkaammin, näin pysytään talven poluilla lämpimänä ja mieli ilosta kuplivana.

Ole tarkkana - rauhallinen kulkija saa paljon enemmän tietoa kuin tuulen huiskeena kiitävä retkeilijä.

*Tule mukaan tähtitehtävien polulle.
Löydätkö ehkä talven salaisuuden?*

SUOMEN LATU

SOLMUJA JA KÄDENTAITOJA

Tonttu Terävä on näppärä sormistaan.

Kuten ehkä tiedät, tontun työnä
on lahjapakettien teko.

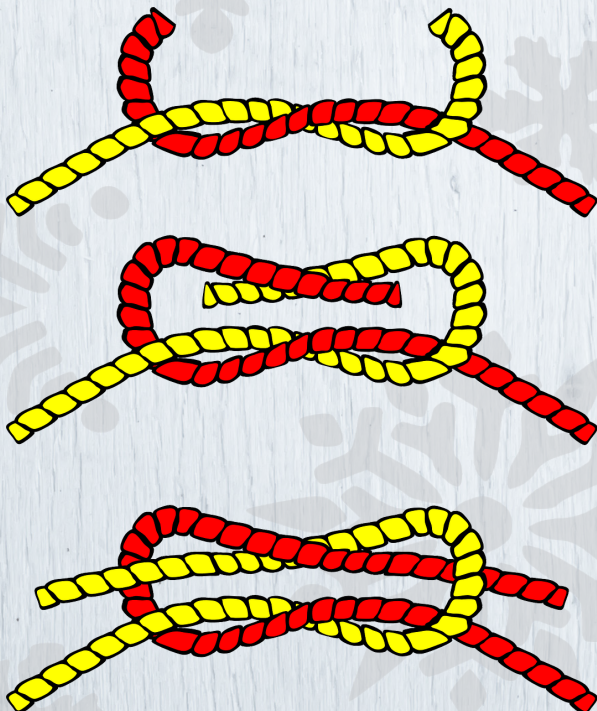
Siinä tarvitaan solmujen solmimisen taitoa.

Mitä solmuja sinä osaat? Oksassa on naruja.

Saatko naruista rusetin, merimiessolmun
tai paalusolmun?

Keksitkö mahdollisesti jonkin oman solmun?

Merimiessolmu

Paalusolmu

Rusetti

SUOMEN LATU

MUSIIKKIA

*Tonttu Terävä oli kuullut,
että metsäkin voi soida.
Miten sinä tekisit musiikkia
luonnonmateriaaleilla?
Etsi oma metsäsoitin ja
säestä sillä Kulkuset-laulu.*

SUOMEN LATU

TONTTUJUMPPAA

Tonttu Terävä tapaa retkillään monenlaisia kulkijoita ja asioita. Hänellä on kaikille oma erityinen tervehdyksensä.

Jänisloikat

Jäniksellä on aina vauhti päällä, niinpä Tonttu Terävän on jäniksen kanssa kuulumisia vaihtaessaan loikittava kuin jänis; pitkät loikat takajaloilla, etukäpälät maassa.

Salainen näkymättömyyskävely

Tonttujen tavatessa toisiaan, he tervehtivät toisiaan solmukävelyllä. Ja muuttuvat samalla näkymättömiksi! Laita oikea käsi vasempaan nilkkaan ja vasen käsi oikeaan.

Tässä asennossa kuljetaan 6 askelta eteenpäin, 6 taaksepäin ja pyöritään 3 kertaa ympäri.

SUOMEN LATU

TONTTUJUMPPAA

Lumiukon lumipallotervehdys

Mennään rapuasentoon, kädet maassa jalkojen takana, peppu ylhäällä. Nostetaan vasen käsi ja jalka ylös ja pyöräytetään ne yläkautta oikean käden ja jalan yli toiselle puolelle niin, että ollaankin vatsa alaspäin. Sitten nostetaan oikea käsi ja jalka ja kierähdetään niin, että ollaankin uudestaan rapuasennossa. Tehdään niin monta kertaa, että lumipallo on valmis.

Tähtitervehdys

Tonttu Terävä ilahtuu aina tähtiä nähdessään ja tervehtii tähtitaivasta. Seistään tukevasti pienessä haara-asennossa, kädet viistosti ylhäällä. Pidetään koko keho tiukkana, kuin kahden seinän välissä, ja nostetaan toista jalkaa viistoon ylös. Kallistutaan maassa olevan jalan suuntaan ja pysytään vähän aikaa tähtiasennossa. Vilkutetaan molemmilla käsillä tähdille.

SUOMEN LATU

RENTOA MEININKIÄ

*Tonttu Terävän lepo hetki!
Jumpan jälkeen tonttua väsyttää
ja hän päättää ottaa torkut.
Mutta ensin pientä purtavaa!*

*Ruoka maistuu paremmalta ulkona,
joten kaiva eväsrasia ja termos pullo esiin
ja pidä evästauko metsässä.*

*Joulun alla voit valmistaa joulupuuron
manteleineen ruokatermokseen ja
keittää glögit valmiiksi termos pulloon.
Ruokatauon jälkeen ripusta riippumatto
tai levitä makuualusta lempipaikkaasi
metsässä ja käy makuulle.*

*Sulje silmäsi ja kuuntele äänettömyyttä,
huomaat kuinka luonnon hiljaisuus rauhoittaa.
Ehkä jopa torkahdat tontun kanssa hetkeksi?
Älä unohda pukeutua lämpimästi
tai ottaa makuupussia mukaan!*

SUOMEN LATU

KIRJAINBONGAUS

Tonttu Terävä huomaa, että metsässä kasvaa jotain aika yllättävää - kirjaimia! Auta tonttua kirjainbongauksessa.

Tutkikaa lähiympäristöä tarkoin silmin ja etsikää yhteensä kuusi kirjaintaulua. Käyttäkää tarvittaessa apuna taskulamppua. Löydetyistä kirjaimista muodostuu sana, joka kuuluu Tonttu Terävän lempiasioihin!

SUOMEN LATU

REIPASTA LIIKUNTA

*Tonttu Terävä saa mukaansa
kavereita ja juuri sinut!*

*Lähtekää jonossa hiippailemaan ja
etsimään parhaat sekä salaisimmat
seikkailureitit.*

*Kulkekaa puiden oksien ali, kivien yli,
loikaten, kyyristellen, kipittäen...
mitä ikinä keksittekään!*

Vaihtakaa välillä johtajatonttua.

SUOMEN LATU

ETSINTÄTEHTÄVÄ

Etsi tonttu! Valitaan kuka on tonttu. Muut sulkevat silmänsä ja laskevat hitaasti sovittuun lukuun asti. Luvun tulee olla tarpeeksi suuri, jotta tonttu ehtii piiloon. Tonttu lähtee kulkemaan lumessa jättäen selkeät jäljet hankeen. Reitti saa mielellään mutkitella ja lopuksi tonttu asettuu piiloon.

Laskettuaan loppuun, muut lähtevät seuraamaan tontun jälkiä kunnes löytävät tämän.

Sitten voidaan valita uusi tonttu ja jatkaa. Hämärällä voi käyttää taskulamppuja apuna. Mikäli lunta ei ole, kerätään aluksi porukalla tontulle kiviä, keppejä, lehtiä tms, joilla tonttu merkkää reittinsä.

Tonttua seuraavien kannattaa kerätä merkit talteen sitä mukaa kun niitä löytyy.

SUOMEN LATU

TUNTEETKO HUKASSA?

Tonttu Terävän ystäviin kuuluvat myös metsän eläimet. Tonttu Terävä huolehtii talvella lintujen ruokinnasta.

Lintujen ruokintalaudalla on tavattu myös orava.

Se piilottaa herkkunsa huolella.

Tutkikaa, minne orava olisi voinut piilottaa talvivarastonsa. Tehkää se iloiseksi ja kerätkää sille luonnosta yllätysherkkuja.

Voitte rakentaa niistä vaikka herkullisen kakun.

Samalla kun etsit herkkuja oravalle huomaatko, että metsästä löytyy mitä ihmeellisimpiä ilmeitä?

Etsikää ilmeitä puunrungoista tai kallioista, mitä tunnetta ne voisi ilmentää?

Ottakaa myös kuva itsellenne muistoksi.

OHJE POLUN TEKIJÄLLE

SUOMEN LATU

SOLMUJA JA KÄDENTAITOJA

Tarvikkeet

- solmunaruja tai ohutta köyttä osallistujien ikä ja määrä huomioiden oksiin roikkumaan Kuvien ja mahdollisesti ennalta opitun kautta pohditaan erilaisten solmujen tekemistä.

MUSIIKKIA

Tarvikkeet:

- laminoitu paperi, jossa sanat Kulkuset-lauluun

Kulkuset

Lunta tulvillaan on raikas talvisää,
ei liinakkommeakaan nyt enää talliin jää.
Sen kohta valjastan reen pienen etehen,
ja sitten joutuin matkahan me käymme riemuiten.

Kulkuset, kulkuset, riemuin helkkäilee.
Talven valkohlutaleet ne kilvan leijailee.
Rekehen, rekehen, nouse matkaamaan,
lumi alla jalasten se laulaa lauluaan.
On ryijyn alla lämmin, kun lunta tuiskuttaa.
Nyt liinakkomme kiittää ja valkoinen on maa.
Kulkuset, kulkuset, riemuin helkkäilee.
Talven valkohlutaleet ne kilvan leijailee.
(sanat: Tapio Kullervo Lahtinen)

RENTOA MEININKIÄ

Mahdollisuuksien mukaan nauttikaa metsässä evästelystä ja rauhoittumisesta. Mikäli aikataulu ei anna periksi, pienikin hetki lämpimän juoman tai keksin kanssa on elämystä.

KIRJAINBONGAUS

Kiinnitä kirjaintaulut rastin läheisyyteen sinne tänne, eri korkeuksille. Laita kirjaimet sekalaiseen järjestykseen. Kiinnitä taulun viereen heijastin, joka auttaa pimeässä taulujen löytämisessä.

Tarvikkeet:

- säänkestäviä kirjainkortteja (esim. laminoitu paperi, A5 tai A4-koko): 2 kpl P, 2 kpl I, 1 kpl A, 1 kpl R (näistä muodostuu siis sana p i p a r i)
- 6 kpl heijastimia
- narua kirjainten ja heijastimien kiinnittämiseen
- taskulamppu (tai osallistujille etukäteen ohjeet, että mukaan tarvitaan taskulamppu). Jos tonttupolku toteutetaan valoisaan aikaan, ei taskulamppuja tarvita.

REIPASTA LIIKUNTAA

Seikkailureitin voi myös merkitä valmiiksi kohti seuraavaa tehtävärastia.

TUNTEETKO HUKASSA?

Tällä pisteellä voi olla myös oma lintujen ruokintapiste, jota osallistajat voivat tarkkailla.